

T. B. M. M. (S. Sayısı : 70)

27.7.1967 Tarih ve 926 Sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Ek Geçici Maddeler Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/407)

T. C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı : K. K. Gn. Md.

GS/101 - 2072/01419

8 . 3 . 1988

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Millî Savunma Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 23.2.1988 tarihinde kararlaştırılan «27.7.1964 Tarihli ve 926 Sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Ek Geçici Maddeler Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı» ile gerekçesi birlikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Turgut Özal

Başbakan

GENEL GEREKÇE

Subay ve astsubayların rütbe terfi esas ve şartları 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun 38, 43 ve 85 inci maddelerinde düzenlenmiştir. Bu maddelerde bir üst rütbeye yükselmeye etkili olabilecek iki önemli unsura yer verilmiştir. Bunlardan biri sicil notu ortalamasının bu Kanunda öngörülen limitlerin üzerinde olması, diğeri ise yükselinecek rütbede kadro açığının bulunmasıdır. Halihazırda subay ve astsubay mevcudu kadro ihtiyacının çok altında olup, hemen hemen tüm rütbelerde kadro açığı bulunmaktadır. Diğer yandan sicil üstlerince verilen sicil notlarının, sicil müessesesinin tabiatı icabı subjektif ölçüler içerisinde tayin edilmesi, genellikle subay ve astsubayların sicil notu ortalamalarının terfi için öngörülen limitlerin altına düşmemesine yol açmaktadır. Hal bu olunca bir subay ve astsubayın terfiine etkili

olabilecek bu iki önemli etkenin fonksiyonu kalmamakta ve rütbe bekleme süresini dolduran personel bir anlamda otomatik olarak bir üst rütbeye terfi etmektedir. Sözü edilen bu durumun, nasıl olsa terfi edeceğim düşüncesinin yerleşmesine yol açması ve dolayısıyla çok az sayıda bile olsa, bazı personeli yenilikleri takip etme, bilgilerini artırma ve kendilerini yetiştirme konusunda gerekli duyarlılık ve gayreti göstermekten kaçınmaya sevketmesi muhtemeldir. Bu nedenle yukarıda temas olunan mahzuru gidermek ve bu doğrultuda personeli çalışmaya teşvik ederek bilgili ve yetenekli subay ve astsubaylar yetiştirmek amacıyla rütbe terfi senelerinde sicil belgelerinde yer alan bazı niteliklerin sınav yapılmak suretiyle değerlendirilmesi ve ayrıca yeterlik derecesi itibarıyla yapılacak sıralamada alt basamaklarda kalan subay ve astsubayların Yüksek Askerî Şûraca belirlenecek oranlar dahilinde bir üst rütbeye terfilerini önleyecek bir sistem getirilmesinin uygun olacağı değerlendirilmiştir.

Terfide baraj olarak adlandırılan bu sistemin uygulanması ile subay ve astsubaylar gerek meslekî bilgi gerekse genel kültür açısından bugünkü anlayışın dışında mesleklerinde Silahlı Kuvvetlere çok daha faydalı olacak çalışma ortamına yönlendirilecektir. Türk Silahlı Kuvvetlerinin personel bakımından esas ihtiyacı; mesleklerinde bilgili, çalışkan niteliklere sahip subay ve astsubaylardır. Tasarlanan düzenlemede bu nitelikleri haiz olmayan subay ve astsubayların 4 senelik bir denemeyi takiben buldukları rütbelerinin dondurulması ve bir daha üst rütbe ve makamlara hiç bir şekilde ulaşamamaları esas alınmıştır. Türk Silahlı Kuvvetleri bu uygulama ile daha üst rütbelerde kendisine en üstün seviyede hizmet verecek bilgili, yetenekli ve çalışkan subay ve astsubayları tefrik ederek görevlendirme imkânına kavuşacaktır. Aynı zamanda bu uygulama ile üst rütbelerde personel mahrutu da sağlanmış olacaktır.

Sınavların etkinliğini sağlamak amacıyla uygulamada getirilen diğer bir esasta; sınava tabi tutulan rütbelerde, sınava katılmış olmanın terfi şartı olarak belirlenmesidir.

Yukarıda açıklanan hususların uygulanabilmesi, 926 sayılı Kanunun ilgili maddelerinde değişiklik yapılmasını, bazı yeni tanımlarla, Ek Geçici maddelerin ilave edilmesini zorunlu kıldığından bu tasarı hazırlanmıştır. Tasarıda ayrıca 926 sayılı Kanunun uygulamasında karşılaşılan bazı eksiklik ve aksaklıkları giderecek düzenlemelere de yer verilmiştir.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. — Bu madde ile, Tasarıda benimsenen «terfide baraj sisteminin» icap ettirdiği bazı tanım değişiklikleri yapılmakta ve 926 sayılı Kanunun 3 üncü maddesine yeni tanımlar eklenmektedir.

1. Tasarıyla benimsenen yeni terfi sisteminde, sınava tabi rütbelerde bulunan subay ve astsubaylar bakımından «sınava katılmış olmak» yeni bir terfi şartı olarak kabul edilmiş ve sınavda alınan notun belirli ölçüler içinde sicil notuna etkili olması esası getirilmiştir. Bu nedenle «sicil notu» tanımı sözü edilen esasa uygun olarak düzenlenmiş olup, sınav notunun sadece rütbe bekleme süresinin en son yılında sicile etki etmesi istendiğinden bu tanımda, sınava tabi olunmayan yıllar ve sınava tabi

olunan yıl ayırımı yapılmıştır. Buna göre sınav yapılan yılın sicil notu ile diğer yılların sicil notu farklı esaslara göre belirlenecektir. Sınavda alınan notun sınav yapılan niteliğe nasıl yansıtılacağı ve ağırlıklı yüzde oranına esas alınacak sınav notunun ne şekilde belirleneceği Subay ve Astsubay Sicil Yönetmeliklerinde belirlenecektir.

2. «Yeterlik notu» tanımında, bu notun general-amiraller ve albaylar için ne şekilde belirleneceğine dair esaslar gösterilmektedir.

3. Sıralama notu tanımı terfi sırasındaki albaylarla ilgili olup, bu notun tayinine esas alınacak kriter belirlenmektedir.

4. «Terfide baraj sistemi» tanımıyla, baraj sisteminin genel bir tanımı yapılmakta ve bu sistemin subaylarda; binbaşılığa, yarbaylığa ve albaylığa, astsubaylarda da başçavuşluk rütbesine yükselmeye uygulanacağı vurgulanmaktadır.

5. Baraj yüzde oranı; barajı belirlemede dikkate alınacak bir değer olup, Yüksek Askerî Şûra bu oranı her yıl ve her rütbe için belirleyecektir.

6. Baraj; terfide baraj sisteminin uygulanacağı subay ve astsubay rütbelerinde, bir üst rütbeye yükseltilmeyecek olan subay ve astsubay miktarıdır. Bu tarife göre herhangi bir rütbedeki belli bir sınıf bakımından barajın belirlenmesi için o sınıfın genel mevcudundan yetersizlik nedeniyle ayırma işlemine tabi tutulacakların miktarı çıkarılacak ve elde edilen sayı baraj yüzdesi oranı ile çarpılacaktır.

7. Tasarıda baraj sisteminin adil bir şekilde uygulanması amaçlanmış ve durumları özellik arzeden bazı personelin diğer personele göre daha avantajlı olmaları önlenmek istenmiştir. Bu nedenle «baraj uygulanmayacak sicil notu ortalaması» esası getirilmiş olup Kanuna bu hususla ilgili bir tanım eklenmiştir. Bu esasa göre baraja tabi bir rütbede bulunan ve mevcudu bir kişi olan sınıflardaki bir subay ve astsubay ancak her yıl Yüksek Askerî Şûraca belirlenecek «baraj uygulanmayacak sicil notu ortalamasına» eşit veya daha yüksek not ortalaması tutturduğu takdirde terfi edebilecektir. Ayrıca mevcudu az olan sınıflarda baraj 0,01-0,99 arasında bir rakam çıktığı ve Yüksek Askerî Şûraca 39 uncu maddenin 1 inci fıkrasının (b) bendi gereğince kesirin üst tam rakama çıkarılmasına ve barajın (1) olarak uygulanmasına karar verildiği takdirde baraj içinde kalan ancak «baraj uygulanmayacak sicil notu ortalamasına» eşit veya daha yüksek not alan subay ve astsubay da bir üst rütbeye terfi edebilecektir.

8. Tasarı ile rütbe terfi şartları arasına «sınav» şartı getirildiğinden «sınavın» tanımı yapılmış ve sınavla ilgili esasların Yönetmeliklerde gösterileceği belirtilmiştir.

Madde 2. — Bu madde ile, Kanunun 36 ncı maddesine bir bent eklenmekte ve nasıpları düzeltilenlerin terfi işlemleri ve kıdemlerinin verilmesi ile ilgili esas ve usullerin halen uygulamada olduğu gibi Subay-Sicil Yönetmeliğinde gösterileceği belirtilerek mevcut uygulamaya kanunî bir mesnet getirilmektedir.

Madde 3. — Takdir edileceği üzere terfi şart ve esasları birbirleriyle ilgili ve birbirlerini tamamlayan hususlardır. Nitekim 926 sayılı Kanunun 85 inci maddesinde bu husus göz önünde tutulmuş ve astsubayların terfi şart ve esasları bir maddede düzenlenmiştir. Bu anlayıştan hareketle, terfi konusunun daha anlaşılır bir hale getiril-

mesi ve lüzumsuz tekrarların önlenmesi amacıyla bu madde ile 926 sayılı Kanunun terfi şartlarıyla ilgili 43 üncü ve terfi esaslarıyla ilgili 38 inci maddeleri, «Rütbe terfi şartları ve esasları» başlığı altında 38 inci maddede birleştirilmiştir.

Görülebileceği üzere bu maddede terfi şartlarına sadece sınava tabi rütbelerde bulunanlar bakımından sınava katılmış olmak şartı eklenmiş, diğer şartlar olduğu gibi muhafaza edilmiştir. Sınav yapılacak rütbelere ve nitelikler ile sınavın şekli, zamanı, sınava katılmayanlar bakımından mazeret sayılacak haller ve sınava katılmayanlar hakkında yapılacak işlemler ile ilgili düzenlemeler Yönetmelikte yapılacaktır.

Gene bu maddede terfi esasları düzenlenirken yürürlükteki Kanunda yer alan esaslara bağlı kalmış ve baraj uygulanan rütbelere bakımından «baraj sisteminin» icap ettirdiği uyarılama yapılmıştır. Bu maddede ayrıca üstün başarılı yüzbaşı ve binbaşılardan terfileriyle ilgili esaslar yeniden düzenlemeye tabi tutulmuş olup, hangi hususların Subay Sicil Yönetmeliğinde düzenleneceği tek tek sayılmıştır.

Madde 4. — Bu maddede önce baraj sisteminin uygulanmasını icap ettiren sebepler gösterilmiş ve daha sonra da Yüksek Askerî Şûra'nın bu konuyla ilgili yetkileri tek tek ve açık bir şekilde sayılmıştır. Maddeye göre barajın belirlenmesi, «baraj» tanımında gösterilen esaslara göre yapılacaktır. Bu maddede ayrıca kurmay subayların kendi sınıfları içerisinde değerlendirilecekleri hükme bağlanmıştır.

Bu maddede son olarak barajın uygulanmasıyla ilgili esas açıklanmıştır. Buna göre terfide baraj sisteminin uygulanacağı bir rütbede belli bir sınıf için baraj uygulanırken, o sınıfa mensup olan ve terfi sırasında bulunan tüm subayların önce bu Kanunda öngörülen esaslara göre sicil notu ortalaması belirlenecek ve daha sonra da yeterlik dereceleri tayin edilecektir. Bilahare sicil notu ortalaması o rütbe için 926 sayılı Kanunun 50 nci maddesinin 1 inci fıkrasının (b) bendinin 1 numaralı alt bendinde gösterilen ve yetersizlik nedeniyle ayırmayı gerektirecek kadar düşük olanlar, o sınıfın yeterlik derecesi sıralamasından çıkarılacaklardır. Baraj bu işlemden sonra yeterlik derecesi en düşük olan subaydan itibaren uygulanacaktır.

Madde 5. — Bu madde ile, Kanunun sonraki yıllarda terfi ile ilgili esaslara ilişkin 44 üncü maddesine, baraj uygulanan rütbelere baraj nedeniyle terfi edemeyenler ithal olunmuş, maddedeki diğer esaslara dokunulmamıştır. Bu maddede ayrıca genel gerekçede belirtilen sebeplerle, aynı rütbede üst üste 4 defa değerlendirmeden sonra da baraj uygulaması nedeniyle terfi edemeyen subayların bir daha terfi işlemine tabi tutulmamaları ve bunların rütbede yaş haddine kadar hizmete devam ettirmeleri esasını benimsenmiştir.

Madde 6. — Bu madde ile terfide baraj sebebiyle rütbe terfi edemeyen subaylara da 45 inci maddenin 1 inci fıkrasının (a) bendinde belirlenen şartları haiz olmak kaydıyla kademe ilerlemesi yapabileme imkânı getirilmektedir.

Madde 7. — Bu madde ile, 926 sayılı Kanunun 49 uncu maddesinin (d) bendinin hükümlerine göre görev süresi uzatılarak bir yıl daha hizmete devam ettirildikten sonra, söz konusu maddedeki esaslara göre görev süresi üç yıl daha uzatılabilecek

tümgeneral-tümamiraller bakımından, «47 nci madde (f) bendi gereğince korgeneral-koramiralliğe terfi edemeyen tümgeneral-tümamiral olmak» şartı kaldırılmaktadır. Bu hükme göre 47 nci maddenin (f) bendindeki şartlara sahip olan ve korgeneral-koramiralliğe terfi imkânı bulunan tümgeneral-tümamiraller de sözü edilen haktan yararlanabileceklerdir. Bu düzenlemede uzatmadan faydalanacak tümgeneral-tümamiral miktarı değiştirilmemiş olup, erken yaşta emekliliğin önlenmesi, yetişmiş ve tecrübeli personelden azamî ölçüde yararlanma ve bir üst rütbeye daha çok sayıda personel arasından seçim yapma imkânının yaratılması amaçlanmıştır.

Madde 8. — Bu Kanunun 1 inci maddesiyle 926 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin (p) bendi değiştirilmiş ve albayların yeterlik notu bakımından farklı bir esas getirilmiştir. Sözü edilen esas, bu madde ile Kanunun 54 üncü maddesine yansıtılmaktadır. Ayrıca komuta kademesinin üst makamlarında daha yetenekli personelin istihdamını sağlamak amacıyla, yeterlik sıralamasında yeterlik notu yeterlik tam notunun % 85 ve daha yukarısı olan albay, general ve amirallerin yeterlik notu en yüksek olandan itibaren kadro ihtiyacı kadarının bir üst rütbeye terfi ettirileceği hükmü getirilmektedir.

Madde 9. — Bu madde ile, 926 sayılı Kanunun 36 ncı maddesinin (a), (b) ve (e) bentleri hükümlerinin uygulanması ve nasıpları düzeltilen astsubayların terfi işlemlerinin halen uygulamada olduğu gibi Astsubay Sicil Yönetmeliğinde gösterileceği belirtilmekte ve mevcut uygulamaya kanunî bir mesnet getirilmektedir.

Madde 10. — Bu madde ile, 3 üncü madde gerekçesinde belirtilen nedenlerle Kanunun 85 inci maddesinde değişiklik yapılmaktadır.

Madde 11. — Bu madde ile, 4 üncü madde gerekçesinde belirtilen nedenlerle Kanunun 86 ncı maddesi değiştirilmektedir.

Madde 12. — Bu madde ile, 5 inci madde gerekçesinde belirtilen nedenlerle Kanunun 92 nci maddesi değiştirilmektedir.

Madde 13. — Bu madde ile, 6 ncı madde gerekçesinde belirtilen nedenlerle Kanunun 93 üncü maddesi değiştirilmektedir.

Madde 14. — Bu madde ile, astsubayların hangi hallerde yedek astsubaylığa geçirileceği daha iyi anlaşılacak ve uygulamada karşılaşılan tereddütleri giderecek bir şekilde gösterilmiştir. Ayrıca bu madde ile yedek astsubaylığa geçirilemeyecek unsurlar arasına disiplinsizlik sebebiyle ayrılanlar da katılmış ve kanunî boşluk doldurulmuştur.

Madde 15. — Bu madde ile, Kanunun 108 inci maddesine, önceki madde paralelinde kalacak şekilde disiplinsizlik sebebiyle çıkarılanlar da ithal olunarak Kanunun bu hususta arz ettiği boşluk giderilmiştir.

Madde 16. — Bu madde ile, Kanunun 109 uncu maddesinin astsubaylıktan subaylığa geçirilme şartlarıyla ilgili 1 inci fıkrasının (b) bendi değiştirilmekte ve bu bentteki sicil notu ortalaması kriteri terkedilmektedir. Tasarı ile getirilen hükme göre, bir astsubayın subaylığa geçirilmesi için, üstçavuşluk ve varsa kıdemli üstçavuşluk

rütbelerinde aldığı yıllık sicillerin herbirinin sicil tam notunun % 85 ve daha fazlası olması gerekecektir.

Madde 17. — Bu madde ile disiplinsizlik ve ahlakî durumları nedeniyle Silahlı Kuvvetlerden ayrılan subay ve astsubayların yükümlülükleri açıkça gösterilmekte ve kanundaki boşluk giderilmektedir. Maddeye göre disiplinsizlik ve ahlakî durumları sebebiyle Silahlı Kuvvetlerden ilişkisi kesilenler, yükümlülük sürelerinin eksik kısmıyla orantılı olarak kendilerine yapılmış olan öğrenim masraflarının iki katını tazminat olarak ödemekle yükümlü olacaklardır.

Madde 18. — Bu madde ile Kanuna iki ek geçici madde eklenmektedir. Ek Geçici 51 inci madde ile bu Kanunun yürürlük tarihinden önce 926 sayılı Kanunun 109 unu maddesine göre astsubaylıktan subaylığa geçirilen ve halen görevde bulunan subayların durumu ele alınmış ve 926 sayılı Kanunun 109 uncu maddesine bu Kanunun 16 ncı maddesiyle eklenen 3 üncü fıkra hükmünden yararlanmalarına imkân getirilmiştir.

Ek Geçici 52 nci madde ile ise, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce sürekli görev, kurs, staj, tahsil veya eğitim-öğretim maksadıyla yurt dışına gönderilip de, 1988 ve 1989 yıllarında terfi sırasına girecek olan subay ve astsubayların durumları düzenlenmiştir. Maddeye göre 1988 yılında terfi sırasına girecek olan bir subay ve astsubay, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce bu maddede sayılan herhangi bir nedenle yurt dışına gitmiş ve 1988 yılında yapılacak terfi sınavlarının bitmesinden sonraki bir tarihte yurda dönmüş ise bu personelin terfiinde «sınava katılmış olmak» şartına bakılmayacaktır. Keza 1989 yılında terfi sırasına gidecek olan ve bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce bu maddede sayılan nedenlerden biriyle yurt dışına gitmiş bulunan bir subay ve astsubay 1989 yılında yapılacak terfi sınavlarının bitmesinden sonraki bir tarihte yurda döndüğü takdirde, bunların terfiinde de «sınava katılmış olmak» şartı aranmayacaktır.

Madde 19. — Rütbe terfii şartlarını düzenleyen 43 üncü madde ile 107 nci maddede 2703 sayılı Kanunla eklenen ek fıkra yürürlükten kaldırılmıştır.

Madde 20. — Yürürlükle ilgilidir.

Madde 21. — Yürütme ile ilgilidir.

Millî Savunma Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Millî Savunma Komisyonu

Esas No. : 1/407

12 . 5 . 1988

Karar No. : 9

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

27.7.1967 tarihli ve 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Ek Geçici Maddeler Eklenmesine Dair Tasarı, Komisyonumuzun 11.5.1988 tarihli 5 inci Birleşiminde ilgili bakanlık temsilcilerinin iştirakiyle görüşüldü.

Türk Silahlı Kuvvetlerinde kadro ihtiyacının çok altında mevcudu bulunan subay ve astsubayların bir üst rütbeye terfileriyle ilgili olarak hazırlanan tasarının tümü Komisyonumuzca prensip olarak kabul edildikten sonra maddelerin müzakeresine geçilmiştir.

Tasarı ile, Türk Silahlı Kuvvetleri terfi sistemi belirli rütbelerde en bilgili ve en yetenekli subay ve astsubayların terfilerine imkân verecek şekilde değiştirilmek istenmektedir. Bu nedenle tasarı ile belli rütbelerde sınıflarının yeterli derecesi sıralamasında üst sıralarda yer alan subay ve astsubayların terfilerini sağlayacak, alt sıralarda yer alan ve baraj olarak belirlenecek miktar içinde kalan subay ve astsubayların ise bir üst rütbeye terfi etmelerini önleyecek bir sistem getirilmiştir. Sistem bu haliyle sade, anlaşılır esaslara dayalı ve amacın tahakkukuna yeterli iken, ayrıca sınav şartının getirilmiş ve sınavdaki başarı veya başarısızlığa sınav yapılan yılın sicilinde belli bir etkinlik kazandırılmak istenmiş olması, ayrıntılara ilişkin, oldukça külfetli ve bu niteliği ile amacı aşan bir düzenleme olmuştur.

Tasarının 1 inci maddesiyle 926 sayılı Kanunun 17.4.1975 tarih ve 1875 sayılı Kanunla değişik 3 üncü maddesinin birinci fıkrasına ilave edilmek istenen (m) bendi ile getirilen «sınava girme» koşulunun bir üst rütbeye yükselmek için terfi şartı olarak mütalaa edilmesi Silahlı Kuvvetlerimizde bazı mahzurlar doğurabileceğinden ayrıca, sınav sicil notu üzerinde sınavın etkinliğini de ortadan kaldırmak maksadıyla «m» bendi tasarı metninden tamamen çıkarılmış ve yine sınavla ilgili olarak 926 sayılı Kanunun değişik 3 üncü maddesine ilave edilmek istenen «y» bendine de gerek kalmadığından her iki bent tasarı metninden çıkarılmış ve 1 inci madde bu şekliyle Komisyonumuzca kabul edilmiştir.

Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Tasarının 3 üncü maddesi, tasarının 1 inci maddesinde yapılan değişikliğe mütenazır olarak «sınavın» terfi şartı olmaktan çıkarılması yolunda madde yeni bir düzenlemeye tabi tutulmuş ve bu şekliyle Komisyonumuzca kabul edilmiştir.

Tasarının 4 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

926 sayılı Kanunun «sonraki yıllarda terfi» başlığını taşıyan ve tasarının 5 inci maddesi ile değiştirilmek istenen 44 üncü maddesi, yıllarca uygulanmış, yerleşmiş ve yazılış itibariyle rahatlıkla anlaşılabilen bir maddedir. Bu nedenle söz konusu

maddenin madde düzeni yönünden olduğu gibi muhafazasının hem kanun tekniğine uygun olacağı hem de uygulamacılara kolaylık getireceği değerlendirildiğinden teklif ile tasarının meri 44 üncü madde metninden farklı şekilde kaleme alınmış bulunan 5 inci maddesi, bu maddede benimsenen esaslara dokunulmamak kaydıyla redaksiyona tabi tutularak Komisyonumuzca kabul edilmiştir.

Tasarının 6, 7, 8 ve 9 uncu maddeleri Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

1 ve 3 üncü maddelerde yapılan değişiklikle subaylar için «sınav» terfi şartı olmaktan çıkartıldığından, subay ve astsubayların terfi şartlarına yansıtılmasının uygun olacağı düşüncesinde olan Komisyonumuz tasarının 10 uncu maddesini yeniden düzenleyerek kabul etmiştir.

Tasarının 11 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

926 sayılı Kanunun «sonraki yıllarda terfi» başlığını taşıyan ve tasarının 12 nci maddesi ile değiştirilmek istenen 92 nci maddesi, yıllarca uygulanmış, yerleşmiş ve yazılışı itibariyle rahatlıkla anlaşılabilen bir maddedir. Bu nedenle söz konusu maddenin madde düzeni yönünden olduğu gibi muhafazasının hem kanun tekniğine uygun olacağı hem de uygulamacılara kolaylık getireceği düşünüldüğünden, tasarının, meri 92 nci madde metninden farklı şekilde kaleme alınmış bulunan 12 nci maddesi, bu maddede benimsenen esaslara dokunulmamak kaydıyla redaksiyona tabi tutulmuş ve 12 nci madde bu şekliyle Komisyonumuzca kabul edilmiştir.

Tasarının 13, 14, 15, 16 ve 17 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Görülmekte olan tasarının ilgili maddelerinde yapılan değişiklikle «sınav girmek şartı» terfi şartları arasında çıkartılmış ve dolayısıyla tasarının 18 inci maddesiyle 926 sayılı Kanuna eklenmek istenen Ek Geçici 52 nci madde ile yapılan düzenlemeye ihtiyaç kalmamıştır. Bu nedenle sözü edilen Ek Geçici Madde tasarının metninden çıkarılmış ve madde Komisyonumuzca bu şekliyle kabul edilmiştir. Bu nedenle tasarının başlığı da buna göre düzenlenmiştir.

Tasarının 19 uncu maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Görülmekte olan Tasarı ile subay ve astsubayların bazı rübelere terfilerinde «baraj esası» getirilmekte ve terfi sisteminde köklü bir değişiklik yapılmaktadır. Bilindiği üzere 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun 3 üncü maddesinin (g) bendi hükmüne göre terfi yılı, her yılın 30 Ağustos tarihinde başlayıp, ertesi yılın 30 Ağustos tarihine kadar geçen süre olup, Tasarının terfi sistemini değiştiren ve yeni terfi şartı getiren hükümlerinin 30 Ağustos 1988 tarihinden önce yürürlüğe girmesi, gerek fiilî gerekse hukukî sorunlar doğuracaktır. Zira bilindiği gibi, Türk Silahlı Kuvvetlerinde terfi işlemlerine Mayıs'ayı içerisinde başlanmakta olup, 1988 yılı terfi işlemlerinin bu safhada tasarının hükümlerine göre yapılması maddeten imkânsız olacak ve terfi yılı başında mevcut olmayan bir terfi şartının içinde bulunan terfi yılında, terfi sırasına giren subay ve astsubaylara uygulanması hukukî tereddüt ve uyumsuzluklara sebebiyet verecektir. Bu nedenle yukarıda belirtilen sakıncaların önlenmesi amacıyla Tasarının terfi baraj sistemi ile ilgili hükümlerinin 31 Ağustos 1988 tarihinde diğer maddelerinin ise yayımı tarihinde yürürlüğe girmesini mümkün

kılacak şekilde yürürlük maddesi Komisyonumuzca yeniden düzenlenerek kabul edilmiştir.

Tasarının yürütme maddesi olan 21 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Genel Kurulun tasviplerine arz edilmek üzere işbu raporumuz Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan

Recep O. Ergun

Kayseri

Kâtip

Mehmet Gürbüz Şakranlı

Manisa

Üye

Hilmi Ziya Postacı

Aydın

(İmzada bulunamadı)

Üye

Rüştü Kâzım Yücelen

İçel

(İmzada bulunamadı)

Üye

Ramiz Sevinç

İzmir

Üye

M. Erdoğan Yetenç

Manisa

Üye

Latif Sakıcı

Muğla

Sözcü

Burhan Cahit Gündüz

İzmir

Üye

Abdullah Cengiz Dağyar

Antalya

Üye

Sabahattin Aras

Erzurum

Üye

İsmail Dayı

Balıkesir

Üye

Ali Şahin

Kahramanmaraş

Üye

Hasan Zengin

Manisa

Üye

İrfan Demiralp

Samsun

(İmzada bulunamadı)

Üye

Mümtaz Güler

Uşak

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

27.7.1967 Tarihli ve 926 Sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Ek Geçici Maddeler Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 926 sayılı Kanunun değişik 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (m) ve (p) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve bu fıkraya (ş), (t), (u), (ü), (v) ve (y) bentleri eklenmiştir.

«m) Sicil notu :

1. Sınava tabi olunmayan yıllarda : Sicil belgesindeki niteliklere sicil üstlerince yazılan notların ortalamasıdır.

2. Sınava tabi olunan yılda;

(aa Sicil belgesindeki niteliklerden; sınav yapılan niteliğin sınav notuna göre değerlendirilmesi, diğer niteliklere ise sicil üstlerince not takdir edilmesi suretiyle tayin olunacak notların ortalamasının,

(bb) Sınav notunun,

Her birinin Subay ve Astsubay Sicil Yönetmeliklerinde belirlenen ağırlıklı yüzde oranları ile ayrı ayrı çarpımı sonucu elde edilecek rakamların toplamıdır.»

«p) Yeterlik notu :

1. General -amiral rütbelerinde : Sicil notu ortalaması ile değerlendirme notunun toplamıdır.

2. Albay rütbesinde : Sıralama notu ile değerlendirme notunun toplamıdır.»

«ş) Sıralama notu : Binbaşı, yarbay ve albay rütbelerine ait sicil notları toplamının, sicil sayısına bölünmesinden elde edilen nottur.

t) Terfide baraj sistemi : Terfi şartlarını haiz yüzbaşı, binbaşı ve yarbaylar ile kıdemli üstçavuşlardan, sınıflarındaki yeterlik derecelerine ve bu Kanundaki esaslara göre her yıl belirlenecek oranda barajı aşanların bir üst rütbeye yükselmelerini düzenleyen bir sistemdir.

u) Baraj yüzde oranı : Terfide baraj sisteminin uygulanacağı subay ve astsubay rütbelerinde, bir üst rütbeye yükseltilmeyecek olan subay ve astsubay miktarını belirlemek üzere her yıl ve her rütbe için Yüksek Askerî Şûraca tespit edilecek orandır.

ü) Baraj : Rütbe ve sınıflara göre, yetersizlik nedeniyle ayırma işlemine tabi tutulacak subay ve astsubay sayısı çıkarıldıktan sonra, geriye kalan personel sayısının, baraj yüzdesi oranıyla çarpımından elde edilen miktardır.

v) Baraj uygulanmayacak sicil notu ortalaması :

1. Mevcudu bir kişi olan sınıflardaki bir subay veya astsubayın,

2. Barajın : (1) den küçük bir rakam çıkması ve Yüksek Askerî Şûraca (1) olarak uygulanmasına karar verilmesi halinde baraj içinde kalacak subay veya astsubayın, terfi etmesine yeterli olacak nottur.

y) Sınav : Subay ve astsubayların sicil belgelerindeki bazı niteliklerin değerlendirilmesidir. Sınav yapılacak rütbeler, nitelikler sınavın zamanı ve şekli ile sınavda alınan notun sınav yapılan niteliğe nasıl yansıtılacağı ve ağırlıklı yüzde oranına esas alın-

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

27.7.1967 Tarihli ve 926 Sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Ek Geçici Madde Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 926 sayılı Kanunun değişik 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (p) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve bu fıkraya (ş), (t), (u), (ü) ve (v) bentleri eklenmiştir.

«p) Yeterlik notu :

1. General - amiral rütbelerinde : Sicil notu ortalaması ile değerlendirme notunun toplamıdır.

2. Albay rütbesinde : Sıralama notu ile değerlendirme notunun toplamıdır.»

«ş) Sıralama notu : Binbaşı, yarbay ve albay rütbelerine ait sicil notları toplamının, sicil sayısına bölünmesinden elde edilen nottur.

t) Terfide baraj sistemi : Terfi şartlarını haiz yüzbaşı, binbaşı ve yarbaylar ile kıdemli üstçavuşlardan, sınıflarındaki yeterlik derecelerine ve bu Kanundaki esaslara göre her yıl belirlenecek oranda barajı aşanların bir üst rütbeye yükselmelerini düzenleyen bir sistemdir.

u) Baraj yüzde oranı : Terfide baraj sisteminin uygulanacağı subay ve astsubay rütbelerinde, bir üst rütbeye yükseltilmeyecek olan subay ve astsubay miktarını belirlemek üzere her yıl ve her rütbe için Yüksek Askerî Şûra'ca tespit edilecek orandır.

ü) Baraj : Rütbe ve sınıflara göre, yetersizlik nedeniyle ayırma işlemine tabi tutulacak subay ve astsubay sayısı çıkarıldıktan sonra, geriye kalan personel sayısının, baraj yüzdesi oranıyla çarpımından elde edilen miktardır.

v) Baraj uygulanmayacak sicil notu ortalaması :

1. Mevcudu bir kişi olan sınıflardaki bir subay veya astsubayın,

2. Barajın; (1)'den küçük bir rakam çıkması ve Yüksek Askerî Şûra'ca (1) olarak uygulanmasına karar verilmesi halinde baraj içinde kalacak subay veya astsubayın, Terfi etmesine yeterli olacak nottur.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

cak sınav notunun ne şekilde belirleneceği Subay ve Astsubay Sicil Yönetmeliklerinde gösterilir.»

MADDE 2. — 926 sayılı Kanunun değişik 36 ncı maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki şekilde (f) bendi eklenmiştir.

«f) Bu madde hükümlerine göre nasıpları leh ve aleyhe düzeltilenlerin terfi işlemlerinin ne şekilde yapılacağı ve kıdemlerinin verilme usulleri Subay Sicil Yönetmeliğinde gösterilir.»

MADDE 3. — 926 sayılı Kanunun değişik 38 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«1 - Rütbe Terfi Şartları ve Esasları

Madde 38. — Rütbe terfi şartları aşağıda belirtilmiştir.

- a) Rütbeye mahsus bekleme süresini tamamlamış olmak,
- b) Rütbeye mahsus normal bekleme süresinin (kıdem alanların fiilî bekleme süresinin) yarbaya kadar (yarbay dahil) için üçte ikisi, albaylar için yarısı oranında yıllık sicili bulunmak,
- c) Subay Meslek Programları Yönetmeliğinde gösterilen kıt'a hizmetlerini yapmış bulunmak,
- d) Sınava tabi rütbelerde bulunanlar için, sınava katılmış olmak,
- e) Üst rütbe kadrosunda açık bulunmak,
- f) General ve amiralliğe yükselecek albaylar için üst rütbe kadrosunda 49 uncu maddede yazılı oranlar içinde açık bulunmak,

Birinci fıkrada belirtilen şartları haiz olan subayların terfileri aşağıdaki esaslara göre yapılır.

a) Yükselme sırasına girmiş bulunan teğmen - yarbayların, o rütbedeki sicil notu ortalamaları tespit edilir ve sınıfları içerisinde (kurmay subaylar kendi sınıflarında) yeterlik derecesine göre sıralanırlar.

1. Baraj uygulanan rütbelerde teğmen - binbaşılardan için sicil notu ortalaması, sicil tam notunun % 60 ve daha yukarısı, yarbaylar için % 70 ve daha yukarısı olanlardan; sınıfının yeterlik derecesi sıralamasına göre barajın dışında kalanlar ile durumları 3 üncü maddenin birinci fıkrasının (v) bendi hükmüne uyanlardan baraj uygulanmayacak sicil notu ortalamasına eşit ve daha yukarı not almış bulunanlar,

2. Baraj uygulanmayan rütbelerde teğmen - binbaşılardan için sicil notu ortalaması, sicil tam notunun % 60 ve daha yukarısı, yarbaylar için % 70 ve daha yukarısı olanlar,

En üstün yeterlik derecesinden başlanmak üzere kadro açığı kadar bir üst rütbeye terfi ettirilirlir. Baraj sisteminin uygulanması 39 uncu maddede tespit edilen esaslara göre yapılır.

b) Albaylar : Kuvvet Komutanlıkları ve Jandarma Genel Komuanlığınca yükselme sırasına giren albaylardan sicil notu ortalaması sicil tam notunun % 60 ve daha yukarısı olanlar tespit edilir. Bunlar sıralama notuna göre kendi sınıfları içerisinde, kurmaylar sınıflarına bakılmaksızın kendi aralarında (Hava Kuvvetlerinde pilot ve

(Millî Savunma Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — 926 sayılı Kanunun değişik 38 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«1 - Rütbe Terfi Şartları ve Esasları

Madde 38. — Rütbe terfi şartları aşağıda gösterilmiştir.

- a) Rütbeğe mahsus bekleme süresini tamamlamış olmak,
- b) Rütbeğe mahsus normal bekleme süresinin (kıdem alanlar için fiili bekleme süresinin) yarbaya kadar (yarbay dahil) için üçte ikisi, albaylar için yarısı oranında yıllık sicili bulunmak,
- c) Subay Meslek Programları Yönetmeliğinde gösterilen kıt'a hizmetlerini yapmış olmak,
- d) Üst rütbe kadrosunda açık bulunmak,
- e) General ve amiralliğe yükselcek albaylar için üst rütbe kadrosunda 49 uncu maddede yazılı oranlar içinde açık bulunmak.

Birinci fıkrada belirtilen şartları haiz olan subayların terfileri aşağıdaki esaslara göre yapılır.

a) Yükselme sırasına girmiş bulunan teğmen - yarbayların, o rütbedeki sicil notu ortalamaları tespit edilir ve sınıfları içerisinde (kurmay subaylar kendi sınıflarında) yeterlik derecesine göre sıralanırlar. Bilahare bu sıralama esas alınmak suretiyle;

1. Baraj uygulanan rütbelerde teğmen - binbaşıl ar için sicil notu ortalaması, sicil tam notunun % 60 ve daha yukarısı, yarbaylar için % 70 ve daha yukarısı olanlardan; sınıfının yeterlik derecesi sıralamasına göre barajın dışında kalanlar ile durumları 3 üncü maddenin birinci fıkrasının (v) bendi hükmüne uyanlardan baraj uygulanmayacak sicil notu ortalamasına eşit ve daha yukarı not almış bulunanlar,

2. Baraj uygulanmayan rütbelerde teğmen - binbaşıl ar için sicil notu ortalaması, sicil tam notunun % 60 ve daha yukarısı, yarbaylar için % 70 ve daha yukarısı olanlar,

En üstün yeterlik derecesinden başlanmak üzere kadro açığı kadar bir üst rütbeğe terfi ettirilirl er. Baraj sisteminin uygulanması 39 uncu maddede tespit edilen esaslara göre yapılır.

b) Albaylar : Kuvvet Komutanlıkları ve Jandarma Genel Komutanlığınca yükselme sırasına giren albaylardan sicil notu ortalaması sicil tam notunun % 60 ve daha yukarısı olanlar tespit edilir. Bunlar sıralama notuna göre kendi sınıfları içerisinde, kurmaylar sınıflarına bakılmaksızın kendi aralarında (Hava Kuvvetlerinde pilot ve hava yer kurmaylar ayrı ayrı) sıralanırlar. Bu şekilde sıralanan albaylardan sıralama notu sicil tam notunun % 70 ve daha yukarısı olanların sicil dosyaları Yüksek Askerî Şûra'ya

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

hava yer kurmaylar ayrı ayrı) sıralanırlar. Bu şekilde sıralanan albaylardan sıralama notu sicil tam notunun % 70 ve daha yukarısı olanların sicil dosyaları Yüksek Askerî Şûraya gönderilir. Yüksek Askerî Şûra bunları 54 üncü madde esaslarına göre değerlendirmeye tabi tutar.

c) Üstün başarılı yüzbaşı ve binbaşların terfi esasları :

1. Yüzbaşı ve binbaşların bu rütbelerine ait bekleme sürelerinin bitiminden 1 yıl önce bu rütbelere ait her yıllık sicil notu, sicil tam notunun % 95 ve daha yukarısı olanlar sınava tabi tutulurlar. Bu sınavda, sınav yapılan her nitelik için Subay Sicil Yönetmeliğinde tespit edilen notu alanlar sicil notu ortalaması en üstün olandan başlanarak rütbelerine göre kendi sınıfları içerisinde ayrı ayrı sıralanırlar. Bu şekilde sıralanan subaylardan, sicil notu ortalaması en üstün olanlardan başlanmak suretiyle Kuvvet Komutanı veya Jandarma Genel Komutanınca uygun görülenler, kendi sınıf mevcudunun; muharip sınıflar için % 4'ü, yardımcı sınıflar için % 2'si oranında bir üst rütbeye yükseltilebilirler.

2. Üstün başarı sebebiyle terfiden bir defa yararlanılır.

Her yıl düzenlenecek sicil belgelerinin şekli ve muhtevası ile sınıf ve rütbelerin özelliklerine göre ne surette, kimler tarafından, hangi zamanlarda doldurulacağı, sicil notunun verilme esasları, sınava katılmayanlar bakımından mazeret sayılacak haller ve sınava girmeyenler hakkında yapılacak işlemlerle, birinci fıkranın (b), (c) ve (d) bentlerinde belirtilen sebeplerle terfi edemeyenlerin gelecek yıldaki terfi işlemlerinin ne şekilde yapılacağı ve ayrıca üstün başarı sebebiyle terfi usul ve şartları Subay Sicil Yönetmeliğinde gösterilir.»

MADDE 4. — 926 sayılı Kanunun 7.7.1971 tarihli ve 1424 sayılı Kanunla yürürlükten kaldırılmış olan 39 uncu maddesi aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

«II - Terfide Baraj

Madde 39. — Subayların binbaşı, yarbay ve albay rütbelerine terfiinde kadro durumu, personel mevcudu ve birikim dikkate alınarak aşağıdaki esaslar dahilinde baraj sistemi uygulanır.

a) Yüksek Askerî Şûra her yıl; rütbelere göre baraj yüzde oranlarını, baraj olarak uygulanacak rakam kesirli çıktığı takdirde, bunun bir alt tam rakama indirilmesini veya bir üst tam rakama çıkarılmasını ve baraj uygulanmayacak sicil notu ortalamasını kararlaştırır.

b) Her yıl, 3 üncü maddenin birinci fıkrasının (ü) bendinde belirtilen esaslar dahilinde baraj tespit edilir.

c) Kurmay subaylar kendi sınıfları içerisinde değerlendirilirler.

d) Her rütbe ve sınıfta, baraj içinde kalacak subayların belirlenmesi için 50 nci maddenin birinci fıkrasının (b) bendinin (1) numaralı alt bendi hükmüne göre esasen yetersizlik nedeniyle ayırma işlemine tabi olacaklar sınıflarının yeterlik derecesi sıralamasından çıkarılırlar. Baraj bu işlemten sonra sıralamada yeterlik derecesi en düşük olan subaydan itibaren uygulanır.»

(Millî Savunma Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

gönderilir. Yüksek Askerî Şûra bunları 54 üncü madde esaslarına göre değerlendirmeye tabi tutar.

c) Üstün başarılı yüzbaşı ve binbaşılardan terfi esasları : Yüzbaşı ve binbaşılardan bu rütbelere ait bekleme sürelerinin bitiminden 1 yıl önce bu rütbelere ait her yılki sicil notu, sicil tam notunun % 95 ve daha yukarısı olanlar sicil notu ortalaması en üstün olandan başlanarak rütbelere göre kendi sınıfları içerisinde ayrı ayrı sıralanırlar. Bu şekilde sıralanan subaylardan, sicil notu ortalaması en üstün olanlardan başlanmak suretiyle Kuvvet Komutanı veya Jandarmanın Genel Komutanınca uygun görülenler, kendi sınıf mevcudunun; muharip sınıflar için % 4'ü, yardımcı sınıflar için % 2'si oranında bir üst rütbeye yükseltilebilirler. Üstün başarı sebebiyle terfiden bir defa yararlanılır.

Her yıl düzenlenecek sicil belgelerinin şekli ve muhtevası ile sınıf ve rütbelerin özelliklerine göre ne surette kimler tarafından, hangi zamanlarda doldurulacağı, sicil notunun verilme esasları ve birinci fıkranın (b) ve (c) bentlerinde belirtilen sebeplerle terfi edemeyenlerin gelecek yıldaki terfi işlemlerinin ne şekilde yapılacağı ve ayrıca üstün başarı sebebiyle terfi usul ve şartları Subay Sicil Yönetmeliğinde gösterilir.

MADDE 4. — Tasarının 4 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 5. — 926 sayılı Kanunun değişik 44 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Madde 44. — Rütbe terfi edemeyen subaylardan, aşağıdaki bentlerde belirtilenler, hizmete devam ettirildikleri sürece rütbe terfi şartlarını haiz olmak kaydıyla sonraki yıllarda o yıl terfi sırasına girenlerle birlikte 38 inci madde esaslarına göre yeniden terfi işlemine tabi tutulurlar. Terfi edenlerin yeni rütbelerindeki bekleme süresinin başlangıcı rütbeye nasip tarihidir. Bunlar yükseldikleri yeni rütbenin bekleme süresine tabidirler.

a) Teğmen ve üstteğmenlerin tamamı,

b) Yüzbaşı, binbaşı ve yarbaylardan kadrosuzluk nedeniyle terfi edemeyenler ile sicil notu ortalaması sicil tam notunun % 50 (dahil)'den fazla ve %60'dan az olan yüzbaşı ve binbaşılar ile sicil notu ortalaması sicil tam notunun % 60 (dahil)'den fazla ve % 70'den az olan yarbaylar,

c) Baraj uygulanan rütbelerde baraj nedeniyle terfi edemeyenler,

d) Albaylık rütbesindeki sicil notlarının ortalaması, sicil tam notunun % 60 (dahil)'i ve bunun üzerinde olan albaylardan;

1. Sıralama notu, sicil tam notunun % 70 (dahil) ve üzerinde olan ancak Yüksek Askerî Şûraca yapılan değerlendirmede kadrosuzluk nedeniyle tuğgeneral - tuğamiral rütbelerine yükselemeyenler,

2. Sıralama notu sicil tam notunun % 70 (hariç)'den az olanlar.

Aynı rütbede toplam 4 defa değerlendirmeden sonra da baraj uygulaması sebebiyle terfi edemeyenler bir daha terfi işlemine tabi tutulmazlar. Bunlar buldukları rütbenin yaş haddine kadar aynı rütbede hizmete devam ettirilirlar.»

MADDE 6. — 926 sayılı Kanunun değişik 45 inci maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«g) Kadrosuzluk ve terfide baraj sebebiyle rütbe terfi edemeyenlerden (a) bendinde belirtilen şartları haiz olanlar, buldukları rütbede kademe ilerlemesi yapabilirler.»

MADDE 7. — 926 sayılı Kanunun 49 uncu maddesinin birinci fıkrasının değişik (d) bendinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Normal rütbe bekleme süresi sonunda bu bendin 1 ve 2 nci fıkralarındaki esaslara göre, görev süresi uzatılarak bir yıl daha hizmete devam edenlerden birinci fıkradaki miktardan ayrı ve müteakip üç yıl için toplam olarak en fazla 2 korgeneral - koramiral, 4 tümgeneral - tümamiral ve 18 tuğgeneral - tuğamiral aynı esaslara göre her yıl yeniden değerlendirilmek ve rütbeye mahsus yaş haddini geçmemek şartıyla üç yıl daha buldukları rütbede hizmete devam ettirilebilirler. Ayrıca bu bentteki hükümlere göre görev süresi uzatılarak hizmete devam ettirilen tabip, yüksek mühendis, mühendis, askerî hâkim ve öğretmen sınıflarından olan tümgeneral - tümamiral, tuğgeneral - tuğamirallerden ihtiyaç duyulanlar her yıl yeniden değerlendirilmek kaydıyla Genelkurmay Başkanının teklifi, Yüksek Askerî Şûranın üçte iki çoğunluğunun kararı ile rütbesinin yaş haddine kadar hizmete devam ettirilebilirler.»

(Millî Savunma Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 5. — 926 sayılı Kanunun değişik 44 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Madde 44. — Rütbe terfi edemeyen subaylardan :

- a) Teğmen ve üsteğmenlerin tamamı,
- b) Yüzbaşı, binbaşı ve yarbaylardan kadrosuzluk nedeniyle terfi edemeyenler ile sicil notu ortalaması sicil tam notunun; % 50 (dahil)'den fazla ve % 60'dan az olan yüzbaşı ve binbaşılar ile sicil notu ortalaması sicil tam notunun % 60 (dahil)'den fazla ve % 70'den az olan yarbaylar,
- c) Baraj uygulanan rütbelerde baraj nedeniyle terfi edemeyenler,
- d) Albaylık rütbesindeki sicil notlarının ortalaması, sicil tam notunun % 60 (dahil)'i ve bunun üzerinde olup da; sıralama notu sicil tam notunun % 70 (dahil) ve üzerinde olan ancak Yüksek Askerî Şûraca yapılan değerlendirmede kadrosuzluk nedeniyle tuğgeneral - tuğamiral rütbelerine yükselemeyen albaylar ile sıralama notu sicil tam notunun % 70 (hariç)'den az olan albaylar,

Hizmete devam ettirildikleri sürece rütbe terfi şartlarını haiz olmak kaydıyla sonraki yıllarda o yıl terfi sırasına girenlerle birlikte 38 inci madde esaslarına göre yenden terfi işlemine tabi tutulurlar.

Yukarıdaki esaslara göre terfi edenlerin yeni rütbelerindeki bekleme süresinin başlangıcı rütbeye nasip tarihleridir. Bunlar yükseldikleri yeni rütbenin bekleme süresine tabidirler.

Aynı rütbede toplam 4 defa değerlendirmeden sonra da baraj uygulaması sebebiyle terfi edemeyenler bir daha terfi işlemine tabi tutulmazlar. Bunlar buldukları rütbenin yaş haddine kadar aynı rütbede hizmete devam ettirilirlir.

MADDE 6. — Tasarının 6 ncı maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 7. — Tasarının 7 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 8. — 926 sayılı Kanunun değişik 54 üncü maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Yüksek Askerî Şûra Kuvvet Komutanlıklarından ve Jandarmanın Genel Komutanlığından 38 inci maddenin ikinci fıkrasının (b) bendi gereğince gönderilen ve o yıl tuğ-general - tümamiral yıl kontenjanı tespit edilen sınıflardan olan albaylar ile terfi sırasındaki general ve amirallerin şahsî dosyalarını ve rütbedeki sicil belgelerini (albayların teğmenlikten itibaren, general ve amirallerin generallik ve amirallik sicil belgelerini) inceleyerek Subay Sicil Yönetmeliğinde gösterilen esaslara göre değerlendirme notu verir. Tespit edilen yeterlik notuna göre en üstün yeterlik notu alanlardan başlanmak üzere yeterlik sıralaması yapılır. Yeterlik notu, yeterlik tam notunun % 85 ve daha yukarısı olan albay, general ve amirallerden yeterlik notu en yüksek olandan itibaren kadro ihtiyacı kadarı bir üst rütbeyle terfi ettirilir.»

MADDE 9. — 926 sayılı Kanunun değişik 83 üncü maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

«Yukarıdaki fıkra gereğince nasıpları düzeltilecek astsubayların; nasıp düzeltme ve terfi işlemlerinin ne şekilde yapılacağı Astsubay Sicil Yönetmeliğinde gösterilir.»

MADDE 10. — 926 sayılı Kanunun muhtelif kanunlarla değişik 85 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«I - Rütbe Terfi Şartları ve Esasları

Madde 85. — Astsubayların rütbe terfi şartları aşağıda belirtilmiştir.

- a) Rütbeyle mahsus bekleme süresini tamamlamış olmak,
- b) Rütbeyle mahsus normal bekleme süresinin üçte ikisi oranında yıllık sicilli bulunmak,
- c) Sınava tabi rütbelerde bulunanlar için sınava katılmış olmak,
- d) Üst rütbe kadrosunda açık bulunmak.

Birinci fıkrada belirtilen şartları haiz olan astsubayların terfileri aşağıdaki esaslara göre yapılır.

a) Yükselme sırasına girmiş bulunan astsubayların, buldukları rütbedeki sicil notu ortalaması tespit edilip sınıfları içerisinde yeterlik derecesine göre sıralanırlar.

1. Baraj uygulanan rütbelerde sicil notu ortalaması, sicil tam notunun % 60 ve daha yukarısı olanlardan; sınıfının yeterlik derecesi sıralamasına göre barajın dışında kalanlar ile durumları 3 üncü maddenin birinci fıkrasının (v) bendi hükmüne uyanlardan baraj uygulanmayacak sicil notu ortalamasına eşit ve daha yukarı not almış bulunanlar,

2. Baraj uygulanmayan rütbelerde sicil notu ortalaması, sicil tam notunun % 60 ve daha yukarısı olanlar,

En üstün yeterlik derecesinden başlanmak üzere kadro açığı kadar bir üst rütbeyle terfi ettirilirlir. Baraj sisteminin uygulanması 86 ncı maddede tespit edilen esaslara göre yapılır.

(Millî Savunma Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 8. — Tasarının 8 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 9. — Tasarının 9 uncu maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 10. — 926 sayılı Kanunun muhtelif kanunlarla değişik 85 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

I - Rütbe Terfi Şartları ve Esasları

Madde 85. — Astsubayların rütbe terfi şartları aşağıda gösterilmiştir.

- a) Rütbeye mahsus bekleme süresini tamamlamış olmak,
- b) Rütbeye mahsus normal bekleme süresinin üçte ikisi oranında yıllık sicili bulunmak,
- c) Üst rütbe kadrosunda açık bulunmak.

Birinci fıkrada belirtilen şartları haiz olan astsubayların terfileri aşağıdaki esaslara göre yapılır.

a) Yükselme sırasına girmiş bulunan astsubayların, buldukları rütbedeki sicil notu ortalaması tespit edilip sınıfları içerisinde yeterlik derecesine göre sıralanırlar. Bilahare bu sıralama esas alınmak suretiyle :

1. Baraj uygulanan rütbelerde sicil notu ortalaması, sicil tam notunun % 60 ve daha yukarısı olanlardan; sınıfının yeterlik derecesi sıralamasına göre barajın dışında kalanlar ile durumları 3 üncü maddenin birinci fıkrasının (v) bendi hükmüne uyanlardan baraj uygulanmayacak sicil notu ortalamasına eşit ve daha yukarı not almış bulunanlar,

2. Baraj uygulanmayan rütbelerde sicil notu ortalaması, sicil tam notunun % 60 ve daha yukarısı olanlar.

En üstün yeterlik derecesinden başlanmak üzere kadro açığı kadar bir üst rütbeye terfi ettirilirler. Baraj sisteminin uygulanması 86 ncı maddede tespit edilen esaslara göre yapılır.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

b) Üstün başarı kıdemli üstçavuş ve başçavuşların terfi esasları :

1. Kıdemli üstçavuş ve başçavuşların bu rütbelerine ait bekleme sürelerinin bitiminden bir yıl önce kıdemli üstçavuşların; üstçavuşluk ve kıdemli üstçavuşluk rütbelerine ait, başçavuşların ise, başçavuşluk rütbesine ait her yıllık sicil notu sicil tam notunun % 95 ve daha yukarısı olanlar, sınava tabi tutulurlar. Bu sınavda, sınav yapılan her nitelik için Astsubay Sicil Yönetmeliğinde tespit edilen notu alanlar sicil notu ortalaması en üstün olanlardan başlanarak rütbelerine göre kendi sınıfları içerisinde ayrı ayrı sıralanırlar. Bu şekilde sıralanan astsubaylardan sicil notu ortalaması en üstün olandan başlanmak suretiyle Kuvvet Komutanı veya Jandarma Genel Komutanınca uygun görülenler kendi sınıf mevcudunun; muharip sınıflar için % 4'ü, yardımcı sınıflar için % 2'si oranında bir üst rütbeye yükseltelebirlirler.

2. Üstün başarı sebebiyle terfiden bir defa yararlanılır.

Her yıl düzenlenecek sicil belgelerinin şekli ve muhtevası ile sınıf ve rütbelerin özelliklerine göre ne surette, kimler tarafından, hangi zamanlarda doldurulacağı, sicil notunun verilme esasları, sınava katılmayanlar bakımından mazeret sayılacak haller ve sınava girmeyenler hakkında yapılacak işlemlerle, birinci fıkranın (b) ve (c) bentlerinde belirtilen sebeplerle terfi edemeyenlerin gelecek yıldaki terfi işlemlerinin ne şekilde yapılacağı ve ayrıca üstün başarı sebebiyle terfi usul ve şartları Astsubay Sicil Yönetmeliğinde gösterilir.

MADDE 11. — 926 sayılı Kanunun 7.7.1971 tarihli ve 1424 sayılı Kanunla yürürlükten kaldırılmış olan 86 nci maddesi aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

«II - Terfide Baraj

Madde 86. — Astsubayların, astsubay başçavuş rütbesine terfiinde kadro durumu, personel mevcudu ve birikim dikkate alınarak aşağıdaki esaslar dahilinde baraj sistemi uygulanır.

a) Yüksek Askeri Şûra her yıl; baraj yüzde oranını, baraj olarak uygulanacak rakam kesirli çıktığı takdirde, bunun bir alt tam rakama indirilmesini veya bir üst tam rakama çıkarılmasını ve baraj uygulanmayacak sicil notu ortalamasını kararlaştırır.

b) Her yıl, üçüncü maddenin birinci fıkrasının (ü) bendinde belirtilen esaslar dahilinde baraj tespit edilir.

c) Kıdemli üstçavuşluk, rütbesinde ve her sınıfta baraj içinde kalacak astsubayların belirlenmesi için, 94 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendinin (1) numaralı alt bendi hükmüne göre esasen yetersizlik nedeniyle ayırma işlemine tabi olacaklar sınıflarının yeterlik derecesi sıralamasından çıkarılırlar. Baraj, bu işlemden sonra sıralamada yeterlik derecesi en düşük olan astsubaydan itibaren uygulanır.

MADDE 12. — 926 sayılı Kanunun değişik 92 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Madde 92. — Rütbe terfi edemeyen astsubaylardan, aşağıdaki bentlerde belirtilenler hizmete devam ettirildikleri sürece rütbe terfi şartlarını haiz olmak kaydıyla sonraki yıllarda o yıl terfi sırasına girenlerle birlikte 85 inci madde esaslarına göre ye-

(Millî Savunma Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

b) Üstün başarılı kıdemli üstçavuş ve başçavuşların terfi esasları : Kıdemli üstçavuş ve başçavuşların bu rütbelerine ait bekleme sürelerinin bitiminden bir yıl önce kıdemli üstçavuşların; üstçavuşluk ve kıdemli üstçavuşluk rütbelerine ait, başçavuşların ise, başçavuşluk rütbesine ait her yılki sicil notu sicil tam notunun % 95 ve daha yukarısı olanlar, sicil notu ortalaması en üstün olanlardan başlanarak rütbelerine göre kendi sınıfları içerisinde ayrı ayrı sıralanırlar. Bu şekilde sıralanan astsubaylardan sicil notu ortalaması en üstün olandan başlanmak suretiyle Kuvvet Komutanı veya Jandarma Genel Komutanınca uygun görülenler kendi sınıf mevcudunun; muharip sınıflar için % 4'ü, yardımcı sınıflar için % 2'si oranında bir üst rütbeye yükseltilebilirler. Üstün başarı sebebiyle terfiden bir defa yararlanılır.

Her yıl düzenlenecek sicil belgelerinin şekli ve muhtevası ile sınıf ve rütbelerin özelliklerine göre ne surette, kimler tarafından, hangi zamanlarda doldurulacağı, sicil notunun verilme esasları ve birinci fıkranın (b) bendindeki şart nedeniyle terfi edemeyenlerin gelecek yıldaki terfi işlemlerinin ne şekilde yapılacağı ve ayrıca üstün başarı sebebiyle terfi usul ve şartları Astsubay Sicil Yönetmeliğinde gösterilir.

MADDE 11. — Tasarının 11 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 12. — 926 sayılı Kanunun değişik 92 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 92. — Rütbe terfi edemeyen astsubaylardan :

a) Astsubay çavuş ve astsubay kıdemli çavuşların tamamı,

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

niden terfi işlemine tabi tutulurlar. Terfi edenlerin yeni rütbelerindeki bekleme süresinin başlangıcı rütbeye nasıp tarihidir. Bunlar yükseldikleri yeni rütbenin bekleme süresine tabidirler.

a) Astsubay çavuş ve astsubay kıdemli çavuşların tamamı,

b) Sicil notu ortalaması, sicil tam notunun % 50 (dahil)'den fazla ve % 60'dan az olan üstçavuş-başçavuşlar,

c) Baraj uygulanan rütbelerde baraj sebebiyle terfi edemeyenler.

Aynı rütbede toplam dört kez değerlendirmeden sonra da baraj uygulanması sebebiyle terfi edemeyenler bir daha terfi işlemine tabi tutulmazlar. Bunlar buldukları rütbenin yaş haddine kadar aynı rütbede hizmete devam ettirilirlir.»

MADDE 13. — 926 sayılı Kanunun değişik 93 üncü maddesinin birinci fıkrasının (f) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«f) Kadrosuzluk ve terfide baraj sebebiyle rütbe terfi edemeyenlerden (a) bendinde belirtilen şartları haiz olanlar, buldukları rütbede kademe ilerlemesi yapabilirler.»

MADDE 14. — 926 sayılı Kanunun değişik 107 nci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Disiplinsizlik ve ahlaki durum sebebiyle Silahlı Kuvvetlerde kalmaları uygun görülmemekle sicil yoluyla çıkarılanlar hariç olmak üzere istifa eden veya emekliye ayrılan veyahut yetersizlik nedeniyle Silahlı Kuvvetlerden ayırma işlemine tabi tutulan astsubaylar, rütbeleriyle yedek astsubaylığa geçirilirler.»

MADDE 15. — 926 sayılı Kanunun 108 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Madde 108. — Disiplinsizlik ve ahlaki durumları sebebiyle sicil yolu ile veya mahkeme kararıyla mecburi hizmetini tamamlamadan astsubaylıktan çıkarılanlardan, muvazzaflık hizmetini tamamlayanlar derhal terhis olunur.

Muvazzaflık hizmetini tamamlamayanlara bu hizmetleri er olarak tamamlatılır.»

MADDE 16. — 926 sayılı Kanunun değişik 109 uncu maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve bu maddeye bir fıkra eklenmiştir.

«b) Üstçavuşluk rütbesine, varsa kıdemli üstçavuşluk rütbesine ait her yılki sicil notları, sicil tam notunun % 85 ve daha yukarısı olmak.»

«Bunlardan okul ve kurslardaki öğrenim ve eğitimi başarı ile bitirenler, bitirdikleri tarihten geçerli olarak teğmen nasbedilirler. Bunların okul ve kurslarda geçen süreleri nasıp tarihine eklenerek teğmenlik bekleme süresinden sayılır. Bu şekilde bulunacak nasıplarına göre terfi ve kademe ilerlemesine esas olacak nasıpları, nasıplarının götürüldüğü takvim yılının 30 ağustosudur. Ancak nasıp düzeltilmesinden dolayı maaş, maaş farkı ödenmez ve diğer özlük hakları verilmez.»

(Millî Savunma Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

b) Sicil notu ortalaması, sicil tam notunun %50 (dahil)'den fazla ve % 60'dan az olan üstçavuş - başçavuşlar,

c) Baraj uygulanan rütbelerde baraj sebebiyle terfi edemeyenler,

Hizmete devam ettirildikleri sürece rütbe terfi şartlarını haiz olmak kaydıyla sonraki yıllarda o yıl terfi sırasına girenlerle birlikte 85 inci madde esaslarına göre yenden terfi işlemine tabi tutulurlar.

Terfi edenlerin yeni rütbelerindeki bekleme süresinin başlangıcı rütbeye nasıp tarihidir. Bunlar yükseldikleri yeni rütbenin bekleme süresine tabidirler.

Aynı rütbede toplam dört kez değerlendirilmeden sonra da baraj uygulanması sebebiyle terfi edemeyenler bir daha terfi işlemine tabi tutulmazlar. Bunlar buldukları rütbenin yaş haddine kadar aynı rütbede hizmete devam ettirilirlir.

MADDE 13. — Tasarının 13 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 14. — Tasarının 14 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 15. — Tasarının 15 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 16. — Tasarının 16 ncı maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 17. — 926 sayılı Kanunun değişik 112 nci maddesinin 5 inci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Taksirli suçlar hariç olmak üzere tard, ihraç ve rütbenin geri alınması suretiyle ve ayrıca disiplinsizlik ve ahlaki durumları sebebiyle Silahlı Kuvvetlerden ilişkisi kesilenler, yükümlülük sürelerinin eksik kısmıyla orantılı olarak kendilerine yapılmış olan öğrenim masraflarının iki katını tazminat olarak öderler.»

MADDE 18. — 926 sayılı Kanuna aşağıdaki ek geçici maddeler eklenmiştir.

«EK GEÇİCİ MADDE 51. — Bu Kanunun yürürlük tarihinden önce, 109 uncu maddeye göre muvazzaf subaylığa nasbedilenlerden halen Silahlı Kuvvetlerde görevli olanlar hakkında 926 sayılı Kanunun 109 uncu maddesine, bu Kanunun 16 ncı maddesiyle eklenen 3 üncü fıkra hükümleri uygulanır.»

«EK GEÇİCİ MADDE 52. — Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce sürekli görev, kurs, staj, tahsil veya eğitim-öğretim maksadıyla yurt dışına gönderilenlerden, 1988 ve 1989 yıllarında terfi sırasına girecek ve belirtilen tarihlerden sonra yurda dönecek olan subay ve astsubayların terfilerinde sınava katılmış olmak şartı aranmaz.»

MADDE 19. — 926 sayılı Kanunun 43 üncü maddesi ve 107 nci maddesine 19.8.1982 tarihli ve 2703 sayılı Kanunla eklenen Ek Fıkra yürürlükten kaldırılmıştır.

(Milli Savunma Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 17. — Tasarının 17 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 18. — 926 sayılı Kanuna aşağıdaki ek geçici madde eklenmiştir.

EK GEÇİCİ MADDE 51. — Bu Kanunun yürürlük tarihinden önce, 109 uncu maddeye göre muvazzaf subaylığa nasbedilenlerden halen Silahlı Kuvvetlerde görevli olanlar hakkında 926 sayılı Kanunun 109 uncu maddesine, bu Kanunun 16 ncı maddesiyle eklenen 3 üncü fıkra hükümleri uygulanır.

MADDE 19. — Tasarının 19 uncu maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 20. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 21. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Başbakan

T. Özal

23 . 2 . 1988

Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı

İ. K. Erdem

Devlet Bakanı

K. Oksay

Devlet Bakanı

A. Tenekeci

Devlet Bakanı

V. Atasoy

Devlet Bakanı

A. Bozer

Devlet Bakanı V.

A. Kahveci

Devlet Bakanı

A. Kahveci

Devlet Bakanı

M. Yazar

Devlet Bakanı

C. Çiçek

Devlet Bakanı

N. Kitapçı

Adalet Bakanı

M. O. Sungurlu

Millî Savunma Bakanı

E. Vuralhan

İçişleri Bakanı

M. Kalemli

Dışişleri Bakanı

A. M. Yılmaz

Maliye ve Gümrük Bakanı

A. K. Alptemoçin

Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanı

H. C. Güzel

Bayındırlık ve İskân Bakanı

İ. S. Giray

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı

B. Akarcalı

Ulaştırma Bakanı

E. Pakdemirli

Tarım Orman ve Köyşleri Bakanı

H. H. Doğan

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı

İ. Aykut

Sanayi ve Ticaret Bakanı

Ş. Yürür

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

F. Kurt

Kültür ve Turizm Bakanı

M. T. Titiz

(Milli Savunma Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 20. — Bu Kanunun 7, 14, 15, 16, 17 ve 18 inci maddeleri yayımı tarihinde, diğer hükümleri 31.8.1988 tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 21. — Tasarının 21 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

